

Tomténs skogsentreprenad och Jätteskog AB

Fem övningsuppgifter ABSE09

Tomténs skogsentreprenad AB slutavverkar på ett treårigt entreprenadkontrakt för Jätteskog AB. Parterna har skrivit avtal med ABSE 09 i botten utan avsteg från AB. I övriga kontraktshandlingar finns heller inget som förändrar skrivelserna i ABSE 09. Enligt uppgörelsen får Tomtén betalt på skördarnota. Tomténs skogsentreprenad erbjuder även skogsvårdstjänster.

1. Översnöat virke

- A. I april 2012 är Jätteskogs planerare ute på en trakt som avverkats under vintern och upptäcker kvarglömt timmer som tinar fram under den bortsmältande snön. Timret som vid avverkningstillfället avterats för sågtimmer, måste nu klassas ned till MAV. Jätteskog kontaktar Tomtén samma dag och informerar om detta.

Vem ansvarar och vilket ansvar följer av händelsen?

- B. Tomtén går in i sina loggböcker och hittar den aktuella trakten. Det visar sig att trakten avverkades i december 2011 och att man varit i kontakt med Jätteskogs produktionsledare vid tiden för avverkningen. Följande mailkonversation finns utskrivet:

2011 – 12 – 05

Från Tomtén till Jätteskog AB: Hej Janne, refererar till vårt telefonsamtal och vill att du bekräftar att vi ska fortsätta arbeta i bibehållet tempo trots det ymniga snöfallet.
Mvh Julle Tomtén

2011 – 12 – 05

Svar från Jätteskog AB till Tomtén: Hej Julle, japp, vi behöver virket – kör så det ryker!
Hälsningar från Janne, Jätteskog

Vem och vilket ansvar följer av förutsättningarna i 1B?

2. Stubbhöjd

I februari 2013 får Jätteskog AB ett samtal från en upprörd markägare på hundpromenad. Mannen tycker att stubbhöjden på ett hygge denne just passerat är förkastligt hög och förklarar att det står många fina kubik virke kvar till ingen nytta. Dessutom ser det förskräckligt ut. Hur kan Jätteskog lämna ett så gräsligt arbete efter sig? Mannen vill ha 20 000 kr i skadestånd och tänker inte ge några fler avverkningsuppdrag till Jätteskog minsann. Jätteskog förklarar att de höga stubbarna med all sannolikhet beror på skarförhållanden vid avverkningstillfället, men beklagar förstås det inträffade och lovar att undersöka saken och återkomma till markägaren.

Jätteskog kontaktar Tomtén. Tomtén kikar i sina loggar men hittar inte någon avvikande markering på trakten som avverkades januari 2011. Jätteskog och Tomtén resonerar –

Vad ska de göra och vem bär ansvar i frågan?

3. Körskador

Tomténs skogsentreprenad får i uppdrag av Jätteskog AB att slutavverka en trakt där marken ägs av Trolle kommun. Enligt traktdirektivet är området känsligt eftersom trakten ligger i ett tätortsnära område med höga rekreations- och naturvärden. För att undvika att åtgärden genomförs på fel sätt sker planeringen av trakten i fält med skogsförvaltaren, Tomtén och en representant från Naturskyddsföreningen.

Under pågående avverkning är det många närboende som hör av sig till Tomtén och klagar på avverkningen. De närboende anser att maskinerna är för stora och kör sönder deras skog. Tomtén lugnar de upprörda grannarna med att informera om att det inte är så farligt som det ser ut och att några spår inte kommer att synas nästa år. Därefter fortsätter Tomtén med arbetet på objektet. När avverkningen är genomförd blir skogsförvaltaren på Jätteskog AB kontaktad av kommunen som talar om att det finns flera allvarliga körskador på trakten, vilket konstateras av skogsförvaltaren vid ett besök i fält. Trolle kommun kräver Jätteskog AB på ersättning för skadorna samt för sveda och värk för de närboende.

Vem är ansvarig för skadorna och vilken eventuell ersättning ska utbetalas?

4. Luftledning i skogen

En eftermiddag kommer Tomténs skogsentreprenad med skördaren till en ny trakt som ska slutavverkas. Föraren upptäcker då luftledningar som går genom trakten på ett sätt som gör att arbetet inte kan påbörjas. När Jätteskogs AB får reda på detta beställer de kabel-nedläggning men det kommer att ta 48 timmar innan detta sker.

Produktionsledaren bestämmer då att skördaren ska flytta till en annan trakt. Tomtén begär ersättning för stillestånd och extra flyttkostnader.

Har Tomtén rätt till ersättning?

Förslag till lösningar (inom juridiken är det svårt att tala om facit)

1. Översnöat virke

Planering och kommunikation är alltid nummer ett för att skapa effektivt arbete. I praktiken så löser parterna förstås sådana här situationer löpande och i och med att det är ett långt avtal så kanske man anser att det går på ett ut. **Enligt ABSE 09 gäller strikt:**

- A. Översnöat virke är ett fel i entreprenaden (som upptäcks efter avlämnande) och därför entreprenörs ansvar enligt kap **5§6**.

I o m att det är ett fel så är entreprenör skyldig att åtgärda fel och att ta alla merkostnader som följer i och med åtgärdande av detta (entreprenör får inget mer betalt i efterhand för skotningsarbete eller återetablering) enligt kap **5§14**.

Kvalitetsnedklassning är en följdskada (alltså entreprenörs ansvar) och beställare har rätt till ersättning för liden skada (= mellanskillnaden mellan sågtimmer och MAV) enligt kap **5§7**. Eftersom Tomtén redan fått betalt för timmer som inte mätts in, skall Tomtén betala tillbaka:

(timmerpris* m3fub som glömts -MAVpris* m3fub som glömts)

- B. Tomtén har bevisligen kontaktat och samrått med Jätteskog enligt kap **2§4**. Jätteskog har lämnat besked om arbetes fortsatta bedrivande, nämligen att trots ymnigt snöfall fortsätta köra i normal takt. En typisk skada till följd av detta är att timmer blir översnöat om skotaren ligger långt efter skördaren. Jätteskog har påtagit sig det typiska ansvaret och Tomtén är inte skyldig att avhjälpa felet på egen bekostnad. (Man kan förstås tro att parterna kommer överens om att Tomtén får dit ändå och tar ut kvarvarande virke, men Tomtén skall då kunna fakturera för detta arbete)

2. Stubbhöjd

Tomtén borde som fackman ha insett att detta fel skulle uppträda och (om man inte var villig att ta ansvaret för detta) skaffat ett skriftligt OK på att Jätteskog var införstådda med att avverkning under dessa förhållanden skulle resultera i höga stubbar – dvs. resultera i att man inte utfört arbetet kontraktens enligt. Detta enligt resonemang i **kap 2§4 (2kap 2§1 –** entreprenören ska se till så att bästa produktionstekniska och ekonomiska resultat uppnås).

För höga stubbar är ett fel i entreprenaden som entreprenör står för enligt **kap 5§6**. Uteblivna volymer är skada till följd av fel, vilket entreprenör svarar för enligt **kap 5§7**.

ABSE 09 reglerar affären mellan Tomtén och Jätteskog. Markägare är tredje man i detta fall och entreprenör är skyldig också inför tredje man enligt **kap 5§8**.

Dock är traktuppdraget avlämnat i januari 2011 och Tomténs ansvarstid har gått ut enligt **kap 5§10**.

Jätteskog får reglera de 20 000 med den arge markägaren.

3. Körskador

Eftersom traktdirektivet visade att området var känsligt har Tomtén inte utfört arbetet i överrensstämmelse med traktdirektiv och anvisningar som getts. Arbetet har inte utförts på ett fackmässigt vis och entreprenören skall i möjligaste mån undvika att skador uppkommer till följd av entreprenaden på t.ex. mark, vägar, vatten och kvarstående skog samt visa särskild hänsyn till natur- och kulturmiljöobjekt. Detta enligt **kap 2§1**.

Tomtén meddelar inte skogsförvaltaren om de upprörda grannarna utan tar ett eget beslut om att köra vidare. Enligt **kap 2§4** skulle Tomtén underrättat Jätteskog om de upprörda grannarna eftersom det har betydelse för om Tomtén skulle fortsätta köra eller ej. Tomtén och Jätteskog ska samråda med varandra och därefter ska beställaren ge besked om arbetets fortsatta drivande

Körskadorna är ett fel i entreprenaden. Entreprenören ansvarar för fel och brist enligt **kap 5§6**.

Eftersom skogsförvaltaren varit noga med att gå igenom traktdirektivet i fält kan körskadorna klassas som vårdslöshet eller försummelse, detta enligt **kap 5§5** (även **kap 5§7-8** för följdskada och tredje man).

Tomtén är ansvarig för skadorna och ansvarar för att återställa skadan, exempelvis grävkostnader (enligt **5§14**). I denna fråga finns ej något rättsligt fall och man kan inte få skadestånd för sveda och verk.

4. Luftledning i skogen

Jätteskog är ansvarig för nedläggning av ledningar enligt **kap 1§9**. Luftledningarna har inte meddelats på traktdirektivet, vilket ska göras enligt **kap 2§2**. De ej nedlagda luftledningarna gör att Tomtén inte kan utföra arbetet och det orsakar ett fel i entreprenaden.

Tomtén har rätt till ersättning från Jätteskog för merkostnaden (stillestånd och flytt) enligt **kap 5§11**.

